

Z12 Obliczenia i dobór urządzeń kotłowni

1. Zapotrzebowanie ciepła

Założenia wstępne:

~ ciepło technologiczne			24,7	kW
	$t_z/t_p=$	70/50		°C
~ centralne ogrzewanie			24,37	kW
	$t_z/t_p=$	70/50		°C
~ ogrzewanie podłogowe			10,26	kW
	$t_z/t_p=$	36,4/28,6		°C
~ ciepła woda użytkowa				
	$t_z/t_p=$	70/50		°C

3. Dobór kotła

Dobrano kocioł gazowy kondensacyjny, stojący z wbudowanym podgrzewaczem ciepłej wody typu „zbiornik w zbiorniku”.

Parametry kotła:

~ moc cieplna kotła	dla	$t_z/t_p=$	115	kW
			70/50	°C
~ pojemność obiegu ciepłej wody			190	litrów
~ pojemność obiegu grzewczego			125	litrów

4. Pomieszczenie kotłowni

4.1 Wymiary

Wysokość pomieszczenia powinna wynosić co najmniej 2,2m.

$$h_{\text{kotłowni}} = 2,85 \text{ m}$$

Kubatura pomieszczenia w którym instaluje się urządzenie gazowe z zamkniętą komorą spalania nie powinna być mniejsza niż 6,5m³.

$$V_{\text{kotłowni}} = 60,99 \text{ m}^3$$

Warunki zostały spełnione.

4.2 Oświetlenie

Powierzchnia okien powinna wynosić minimum 1/15 powierzchni podłogi kotłowni, przy czym co najmniej połowa okien powinna być otwierana. Poza tym kotłownię należy wyposażać w oświetlenie sztuczne.

$$F_{\text{ok, min}} = F_{\text{podłoga}}/15 \quad [\text{m}^2]$$

$$F_{\text{ok, min}} = 1,43 \text{ m}^2$$

Rzeczywista powierzchnia okien w pomieszczeniu:

$$F_{\text{ok, rz}} = 2,53 \text{ m}^2$$

Warunek został spełniony.

5. Komin.

Dla odprowadzenia spalin z kotła i doprowadzenie powietrza do spalania projektuje się przewód spalinowo-powietrzny Wyprawadzony ponad dach o średnicy $\Phi 150/100$ (równej średnicy przyłącza na kotle).

Kocioł wyposażony jest w palnik wentylatorowy.

6. Wentylacja kotłowni

Doprowadzenie powietrza do spalania za pomocą przewodu powietrzno- spalinowego wyprowadzonego ponad dach budynku.

6.1 Nawiew

Doprowadzenie świeżego powietrza do pomieszczenia za pomocą kanału typu „zet” o wymiarach 30 x 20cm.

Kanał wyposażony w kratkę nawiewną i czerpnię zabezpieczoną siatką o max. średnicy 1cm. Dolna krawędź otworu do zewnętrznej strony budynku na wys. min. 2 m n.p.t., w pomieszczeniu nawiew umieścić 30 cm nad posadzką.

6.2 Wywiew

Wywiew kanałem o średnicy 224mm wyprowadzonym ponad dach budynku. Powierzchnia czynna kanału 3,94cm².

Otwór wylotowy przewidziano pod sufitem kotłowni.

7. Dobór naczyń wzbiorczych

7.1 Przeponowe naczynie wzbiorcze dla obiegów grzewczych

Pojemność instalacji V:

- pojemność wodna obiegu grzewczego (zasobnik w kotle)	125,0	dm ³
- pojemność wodna sprężła hydraulicznego	4,0	dm ³
- pojemność wodna instalacji c.t.	40,0	dm ³
- pojemność wodna instalacji c.o.	254,6	dm ³
- pojemność wodna instalacji o.p.	217,5	dm ³
- pojemność wodna rur i rozdzielaczy w kotłowni	63,0	dm ³
Łączna pojemność instalacji:	V= 704,1	dm ³

Temperatura maksymalna obiegu grzewczego 90°C.

$$t_z/t_p = 70/50 \quad ^\circ\text{C}$$

Ciśnienie wstępne w naczyniu wzbiorczym:

$$p >= P_{st} + 0,2$$

Ciśnienie statyczne:

$$p_{st} = \rho \cdot 1 \cdot g \cdot h_{\text{r}} / 100000 \quad [\text{bar}]$$

Gęstość wody instalacyjnej w temperaturze początkowej (10°C) ρ_1 :

$$999,7 \quad \text{kg/m}^3$$

Przyspieszenie ziemskie:

$$9,81 \quad \text{m/s}^2$$

Różnica wysokości między najwyższym punktem instalacji, a punktem podłączenia naczynia h_{r} :

$$4,0 \quad \text{m}$$

Ciśnienie statyczne:	$p_{st} =$	0,39	bar
Ciśnienie wstępne w naczyniu zbiorczym:	$p =$	0,59	bar
Maksymalne ciśnienie w naczyniu zbiorczym p_{max} :	$p_1 =$	3,0	bar

Kocioł wyposażony jest we wbudowane przeponowe naczynie zbiorcze dla obiegu grzewczego o pojemności 10L.

Naczynie zbiorcze dobrano w programie f. Reflex.

Dobrano przeponowe naczynie zbiorcze o pojemności 80dm³.

Przyjęto średnicę rury zbiorczej DN 25 zgodną z przyłączem fabrycznym naczynia.

7.2 Przeponowe naczynie zbiorcze dla instalacji ciepłej wody użytkowej

Pojemność instalacji c.w.u. $V_{c.w.u.}$:

- pojemność wodna zasobnika (w kotle)	190,0	dm ³
- pojemność wodna rur instalacji c.w.u.	50	dm ³
Łączna pojemność instalacji:	$V_{c.w.u.} =$	240,0 dm ³

Maksymalna temp. wody w podgrzewaczu $t_{ww} =$ 90 °C

Minimalna temp. wody w podgrzewaczu $t_{kw} =$ 10 °C

Ciśnienie spoczynku: $p_a =$ 4,0 bar

Ciśnienie wstępne naczynia zbiorczego:
 $p_o = p_a - 0,2 \text{ bar}$
 $p_o =$ 3,8 bar

Ciśnienie otwarcia zaworu bezpieczeństwa: $p_{dep} =$ 6,0 bar

Naczynie zbiorcze dobrano w programie f. Reflex.

Dobrano naczynie zbiorcze do wody użytkowej o pojemności 18dm³.

Przyjęto średnicę rury zbiorczej DN 20 zgodną z przyłączem fabrycznym naczynia.

8. Dobór zaworów bezpieczeństwa

8.1 Zawory bezpieczeństwa dla kotłów

Kocioł z wbudowanym zaworem bezpieczeństwa dla obiegu grzewczego z nastawą 3 bar.

8.2 Zawór bezpieczeństwa dla instalacji zimnej wody

Maksymalne ciśnienie w instalacji:	$p_1 =$	0,6	Mpa
Ciśnienie odpływowe:	$p_2 =$	0,0	Mpa
Ciepota objętościowa wody użytkowej	$Y =$	983,2	kg/m ³
Pojemność wodna zasobnika:	$V =$	190	dm ³
$Q = 55,7$	$m = (3600 \times Q_k) / r$		[kg/h]
Ciepło parowania wody pod ciśnieniem p_1 :	$r =$	2040	kJ/kg
	$m =$	98,26	kg/h

Obliczeniowa powierzchnia przekroju kanału dopływowego zaworu bezpieczeństwa:

$$A = m / (1,59 \cdot a_c \cdot ((1,1 \cdot p_1 - p_2) \cdot \gamma)^{0,5})$$

Przyjęto zastosowanie zaworu bezp. do wody użytkowej o ciśn. początku otwarcia 6 bar i współczynnika wypływu:

$a_c =$	0,25
$A =$	321,82 mm ²

Minimalna średnica króćca dopływowego:

$d > =$	$(4 \cdot A / \pi)^{0,5}$	[mm]
$d =$	20,25	mm

Dobrano zawory bezpieczeństwa o ciśnieniu początku otwarcia 6 bar.

Maksymalny wyrzut wody	3,7 m ³ /h
Nastawa początku otwarcia	0,6 MPa
Średnica króćca wlotowego DN	15 mm
Średnica króćca wylotowego DN	25 mm

9. Zawory trójdrogowe

9.1 Zawór trójdrogowy dla obiegu c.o. o mocy Strumień objętościowy wody przepływającej przez zawór:

24,4 kW

$V =$	$Q / (\rho \cdot c_p \cdot (t_z - t_p))$	[m ³ /h]
Ciepło właściwe wody:	$c_p =$	4,19 kJ/kgK
Gęstość wody odniesiona do średniej temp. zasilania i powrotu:	$\rho =$	983,24 kg/m ³
$t_z / t_p =$	70/50	°C
$V =$	1,06	m ³ /h

Dobrano zawór trójdrogowy f. Honeywell o DN 20, Kvs=

Rzeczywista strata ciśnienia na zaworze:

6,30	m3/h	
$\Delta p_{z,rz} = (V/Kvs)^2$		[bar]
$\Delta p_{z,rz} =$	0,029	bar

9.2 Zawór trójdrogowy dla obiegu ogrzewania podłogowego o mocy	10,3	kW
Strumień objętościowy wody przepływającej przez zawór:	$V = Q / (\rho * c_p * (t_z - t_p))$	$[m^3/h]$
Ciepło właściwe wody:	$c_p = 4,19$	$[kJ/kgK]$
Gęstość wody odniesiona do średniej temp. zasilania i powrotu:	$\rho = 983,24$	$[kg/m^3]$
$t_z/t_p =$	$36,4/28,6$	$^{\circ}C$
	$V = 1,18$	m^3/h
Dobrano zawór trójdrogowy f. Honeywell o DN 25, Kvs=	6,30	m^3/h
Rzeczywista strata ciśnienia na zaworze:	$\Delta p_{z,iz} = (V/Kvs)^2$	$[bar]$
	$\Delta p_{z,iz} = 0,035$	bar

10. Pompy

10.1 Pompa obiegu kotłowego, kocioł o mocy	59,3	kW
Wydajność pompy:	$V = 1,15 * Q / (\rho * c_p * (t_z - t_p))$	$[m^3/h]$
Ciepło właściwe wody:	$c_p = 4,19$	$[kJ/kgK]$
Gęstość wody odniesiona do średniej temp. zasilania i powrotu:	$\rho = 983,24$	$[kg/m^3]$
$t_z/t_p =$	$70/50$	$^{\circ}C$
	V= 2,98	m³/h
Wysokość podnoszenia pompy:		
Opór hydrauliczny obiegu kotłowego:		
~strata ciśnienia przy przepływie wody przez zbiornik w kotle	0,7	kPa
~strata ciśnienia przy przepływie wody przez sprzęgło hydrauliczne	8,0	kPa
~straty liniowe i miejscowe obiegu kotłowego	1,80	kPa
~strata ciśnienia na armaturze kotłowni	3,00	kPa
	$\Delta p_{ob} = 13,50$	kPa
	$H_p = \Delta p_{ob} / g * \rho$	$[mH_2O]$
	Hp= 1,40	mH₂O

10.2 Pompa obiegu c.t. (woda) o mocy	24,70	kW
Wydajność pompy:	$V = 1,15 * Q / (\rho * c_p * (t_z - t_p))$	$[m^3/h]$
Ciepło właściwe wody:	$c_p = 4,19$	$[kJ/kgK]$
Gęstość wody odniesiona do średniej temp. zasilania i powrotu:	$\rho = 983,24$	$[kg/m^3]$
$t_z/t_p =$	$70/50$	$^{\circ}C$
	V= 1,24	m³/h
Wysokość podnoszenia pompy:		
Opór hydrauliczny obiegu c.t.:		
~straty liniowe i miejscowe w obiegu c.t.	19,70	kPa
~straty liniowe i miejscowe w przewodach za sprzęgłem hydraulicznym	4,83	kPa
~strata ciśnienia na armaturze	1,50	kPa
	$\Delta p_{ob} = 26,03$	kPa
	$H_p = \Delta p_{ob} / g * \rho$	$[mH_2O]$
	Hp= 2,70	mH₂O